

ELŐTERJESZTÉS a Képviselő-testület részére

Tárgy: Budapest Főváros IV. kerület Önkormányzata Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptiója

Előterjesztő: Czigler László alpolgármester
Előterjesztést készítette: Béndek Gabriella közbiztonsági referens
Előterjesztés egyeztetve:
Jogi szempontból véleményezte: Dr. Dallos Andrea jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A Helyi Önkormányzatok Európai Chartájáról szóló, 1985. október 15-én, Strasbourgban kelt egyezmény kihirdetéséről szóló 1997. évi XV. törvény 3. Cikk 1. pontja szerint „a helyi önkormányzás a helyi önkormányzatoknak azt a jogát és képességét jelenti, hogy – jogszabályi keretek között – a közügyek lényegi részét saját hatáskörükben szabályozzák és igazgassák a helyi lakosság érdekében”.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdésének 17. pontja előírása szerint a közreműködés a település közbiztonságának biztosításában a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok közé tartozik.

Magyarország Kormánya a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013-2023) szóló 1744/2013. (X.17.) Korm. határozattal fogadta el a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiát (2013-2023), melynek átfogó célja a rendszerszintű bűnmegelőzés. A Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia (2013-2023) kiemelt beavatkozási területei: a településbiztonság fokozása érdekében megvalósítandó célok, a gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzésével kapcsolatos célok, az áldozattá válás megelőzésével és az áldozatok segítésével kapcsolatos célok és a bűnisméltés megelőzéséhez szükséges célok.

A Budapest Főváros IV. Kerület Újpest Önkormányzatának (a továbbiakban: Önkormányzat) Közbiztonsági és Bűnmegelőzési koncepciója (2021-2024) megalkotásának célja az Önkormányzat közbiztonsági és bűnmegelőzési filozófiájának megfogalmazása, a megvalósítandó rövid-, közép-, és hosszútávú célok és prioritások kijelölése.

Az előterjesztés mellékletét képező közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepcióval kapcsolatban az Újpest közbiztonságának biztosításában közreműködő Budapesti Rendőr-főkapitányság IV. kerületi Rendőrkapitánysága, az Újpesti Önkormányzati Rendészet, valamint a IV. kerületi Hivatásos Tűzoltóparancsnokság és az Újpesti Bűnmegelőzési Polgárőr Egyesület szakmai véleményét megadta, észrevételeit megtette. Mindezek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjenek.

Az előterjesztést a szakmailag illetékes Közbiztonsági Bizottság 2021. június 23-i ülésén tárgyalja.

Határozati javaslat:**Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzat Képviselő-testületének/2021. (...) határozata a Budapest Főváros IV. kerület Önkormányzata Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptió (2021-2024) elfogadásáról.**

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testülete úgy dönt, hogy az előterjesztés 1. mellékletét képező Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptióját (2021-2024) elfogadja.

Felelős: a polgármester a hatáskörrel rendelkező alpolgármester útján

Határidő: 2021. június

Budapest, 2021. június 14.

Czigler László

1. melléklet: Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptió-tervezet (2021-2024)

**Budapest Főváros IV. kerület Újpest
Önkormányzata**

**Közbiztonsági és
Bűnmegelőzési Konceptió**

2021-2024

TARTALOMJEGYZÉK

1	Általános alapvetés.....	3
1.1	Alapelvek a közbiztonság és bűnmegelőzés feladataihoz	3
1.2	A koncepció jogi alapjai	3
1.3	A közbiztonság fogalma – A közbiztonság közügy.....	4
1.4	A közbiztonság alkotóelemei – egyben követelményei – az alábbiak:.....	4
2	Helyzetmeghatározás	6
3.1	Makro-környezet, Magyarország bűnözési	6
3.2	A főváros sajátosságai:	6
3.3	Újpest sajátosságai:	7
3.4	Újpest társadalompolitikai és	7
3.5	Céljaink:	8
3.6	Hosszú távú célok:	9
3.7	Középtávú célok:.....	9
2.8	Rövid távú célok:.....	9
3.9	Prioritások:.....	9
3.10	A koncepcióban meghatározott feladatok teljesítéséhez kapcsolódó eszközök, módszerek...	10
3	A programban résztvevő aktorok	11
4.1	A programban részt vevő együttműködő szervek, szervezetek:	11
4.2	A rendőrséggel való együttműködés:.....	11
3.3	Katasztrófavédelmi, tűzvédelmi feladatok a közbiztonság érdekében:.....	12
4.4	Újpest Önkormányzati Rendészet:	13
4.5	Polgárórség:.....	13
4.6	Civil szféra és az egyházak szerepe a bűnmegelőzésben:	13
4.7	Az önkormányzat további lehetséges eszközei a közbiztonság javításában:	15
4.8	Javaslatok a bűnmegelőzés helyi közüggé tételére:.....	22
4.9	Ellenőrzés, értékelés:.....	23
4.10	A közrendvédelmi és bűnmegelőzési program végrehajtásának forrásai:.....	23
4	A koncepció kidolgozása során figyelembe vett jogszabályi háttér:	25

2 ÁLTALÁNOS ALAPVETÉS

Az Európai Városi Charta az Európa Tanács várospolitikai munkájára épül, melyben a Tanács meghatározta a helyi szintű, minőségi városigazgatás elveit beépítve az alapvető szabadságjogok és az emberi jogok védelme iránti elkötelezettségét. A Charta megfogalmazása szerint egy város gazdasági fejlődésének, fejlesztésének olyannak kell lennie, amely biztosítja lakossága számára a város funkcióinak összehangolását, a tartós gazdasági fejlődést, a megfelelő pénzügyi mechanizmusokat és struktúrát, a foglalkoztatottságot, a személyes kibontakozást, az egyenlőséget, a biztonságot, a lakást, a mobilitást, a jó minőségű épített és fizikai környezetet, az egészséges életmód-, a sport- és a szabadidős tevékenység feltételeit.

A Charta alapján az önkormányzat kötelezettsége, hogy megfelelő stratégiák kidolgozásával védje az alapvető városi jogokat.

A jelen koncepcióban megfogalmazott közbiztonság javítását célzó intézkedések, illetve bűnmegelőzési elképzelések megvalósítását a képviselő-testület olyan közügynek tekinti, mely nemcsak a kerület lakosságának nyugalomát és biztonságát jelentő körülmények megteremtését eredményezi, hanem összhangban van a Charta megfogalmazásával is miszerint: az európai állampolgároknak joguk van a biztonságos és lehetőség szerint a bűnözéstől, az erőszakos cselekményektől és agressziótól mentes településen élni.

A Charta alapján – mások mellett – az önkormányzat kötelezettsége is, hogy megfelelő stratégiák kidolgozásával védje az alapvető városi jogokat.

2.1 ALAPELVEK A KÖZBIZTONSÁG ÉS BŰNMEGELŐZÉS FELADATAIHOZ

- együttműködés
- partnerség
- prioritások megfogalmazása
- rugalmasság és gyors reagálás
- a lakosság igényeinek figyelembe vétele
- rendszerszintű bűnmegelőzés
- koordinált bűnmegelőzési munka,
- a bűnmegelőzés hasznosságának tudatosítása,
- a pályázati források koncentrált felhasználása,
- eredményes kommunikáció
- a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiának való megfelelés

2.2 A KONCEPCIÓ JOGI ALAPJAI

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény határozza meg, hogy az önkormányzat feladata közreműködni a település közbiztonságának megteremtésében, valamint a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény III. fejezete, amely az önkormányzat és a rendőrség kapcsolatát, együttműködését szabályozza.

2.3 A KÖZBIZTONSÁG FOGALMA – A KÖZBIZTONSÁG KÖZÜGY

A közbiztonság olyan kollektív társadalmi igény, amelynek megvalósulása az egyének és közösségek tevékenységéből, az állami szervek hatósági intézkedéseiből, a polgárok önvédelmi képességei, és a vállalkozói piac nyújtotta szolgáltatások együtteséből alakul ki.

Ebből következően a közbiztonság jelenti az állampolgári jogok és kötelezettségek mindennapi zavartalan gyakorlati érvényesülésének és érvényesítésének biztonságát. Olyan közállapot, társadalmi, illetve jogrend, amelyben a közösséget és az állampolgárok személyét, személyi tulajdonát jogszabályok védik, és ezeket mindenki tiszteletben tartja, illetve érvényesülésüket az államhatalom a számára rendelkezésre álló eszközrendszer útján biztosítja.

2.4 A KÖZBIZTONSÁG ALKOTÓELEMEI – EGYBEN KÖVETELMÉNYEI – AZ ALÁBBIAK:

- az emberek békés, jogsérelemtől, háborítástól mentes léte, az élet, a testi épség, a becsület, a szabadság, a vagyon bántódásmentessége, valamint az állampolgári jogok és kötelezettségek érvényesítésének biztonsága,
- a bűnözés, a terrorizmus, az illegális migráció, az egyéb devianciák, a tűz és a katasztrófák elleni védekezés, valamint a bűnmegelőzés és a bűnözés elleni harc állami, társadalmi eszközrendszere;
- a közterületek és a közlekedés biztonsága, zavarmentessége, mint igény, illetve a közállapotok rendjének jogi, rendészeti és intézményi eszközökkel való biztosítása.

A közbiztonság ugyanakkor rendszer, amely alatt mindazoknak a jogszabályoknak, állami és társadalmi szervezeteknek, vállalkozásoknak, illetőleg mindezek feladatainak és funkcióinak az összességét jelenti, amelyek rendeltetése a társadalom egészének, védelme a jogellenes magatartásokkal szemben. A közbiztonság helyzetét számtalan – jogi, intézményi, szervezési, magatartási – tényező alakítja, amelyek egymásra épülnek, egymástól függenek, egy rendszert alkotnak.

A társadalmi szintű közbiztonsági stratégia kialakításának alapfeltétele az érintettek közötti együttműködés, amelyben az önkormányzat elsősorban koordinációs szerepet tölt be.

Ennek keretében elősegíti mindazon önkormányzati szervek, civil szervezetek közös munkáját, amelyek a bűnmegelőzés elméleti és gyakorlati kérdéseiben kompetenciával és relevanciával rendelkeznek. Az Önkormányzat ezen túlmenően részt vállal a lakosság környezetének biztonságosabbá tételében, amely a rendelkezésre álló eszközrendszere révén - többek között a jogalkotási, szervezési tevékenység, a közbiztonságot és a bűnmegelőzést szolgáló prevenciók politika képviselője, valamint az anyagi-technikai eszközök biztosítása révén érhető el.

A cél az, hogy a lakosság „saját tulajdonaként” tekintsen a közösség értékeire, a középületekre, a közterekre, a parkokra, lehetőségei felhasználásával, oltalmazza azok állagát, fizikai épségét, és vigyázzon azok környezetére. Mindez olyan célok meghatározásával, illetőleg kerületi, lakókörnyezeti közösségi programok szervezésével, valósítható meg ahol a résztvevők interaktív formában ismerhetik meg, hogyan vigyázhatnak a kerület értékeire, miként járulhatnak hozzá a közbiztonság megteremtéséhez, a bűncselekmények megelőzéséhez.

Felvilágosító, ismeretterjesztő, tájékoztató előadások, bemutatók tartásával, figyelemfelkeltő anyagok eljuttatásával, illetve személyes tanácsadások szervezésével elérendő a lakosság figyelmének felkeltése az érték megóvás igényére.

Az ilyen jellegű rendezvényeken minden esetben szükséges és célszerű külön kitérni az egyéni prevenció kérdéseire, a személyes biztonság a saját vagyontárgyak védelmének kérdéskörére.

A közbiztonsági stratégia programelemeinek megvalósításához javarészt pénzügyi fedezet biztosítása is szükséges. Ez egyrészt az Önkormányzat költségvetésében megjelenő elemek beépítéséből, a különböző pályázatokon való sikeres részvételből, másrészt az együttműködésbe bevont szervek és szervezetek, valamint a helyi lakosok, vállalkozók támogatásaiból valósítható meg.

Folyamatosan figyelemmel kell kísérni az ehhez kapcsolódó költségvetési, pályázati lehetőségeket és azok igénybevételi lehetőségeit. A koncepcióban meghatározott célok, a közbiztonság megteremtése minden résztvevő közös érdeke, melyet egy hosszútávú befektetésnek kell tekinteni.

3 HELYZETMEGHATÁROZÁS

3.1 MAKRO-KÖRNYEZET, MAGYARORSZÁG BŰNÖZÉSI TENDENCIÁJA:

Hazánkra jellemző, hogy éles határ húzódik a keleti és nyugati valamint a dél-dunántúli régiók között mind a foglalkoztatottságban, mind pedig az életszínvonalban egyaránt. Ezen kettősség kiküszöbölése érdekében a kormányzat különböző programokat dolgozott ki annak érdekében, hogy munkahelyek létrehozásával, a munkaerő mobilizálásával emelje a foglalkoztatás szintjét, fejlessze az elmaradottabb térségeket.

3.2 A FŐVÁROS SAJÁTOSSÁGAI:

Budapest, Magyarország fővárosa, lakosainak száma közel 1,8 millió fő. Hazánk térszerkezeti struktúrájából adódóan a legnagyobb forgalommal és a legtöbb lakossal rendelkező település. Nem csak a népképviselői szervek és államigazgatás székhelyeként funkcionál, hanem az ország legnagyobb gazdasági, árucserforgalmi, közlekedési, kulturális, sport és közigazgatási központja is egyben.

Földrajzi és funkcionális helyzetéből, lakosság számának jelentős voltából adódóan magas a regisztrált bűncselekmények száma, de ezek elkövetőivel szemben tanúsított hatékony fellépés, a bűnözési lehetőségek szűkülése, a közbiztonság növelése és a bűnmegelőzés hatékonyabbá tétele okán tapasztalható a jogellenes magatartások számának folyamatos csökkenése is.

A fent vázolt tendenciát bizonyos fokig gátolja az, hogy fővárosban meglévő munkalehetőségek, az országos jelentőségű kulturális, sport és más rendezvények vonzzák az embereket. A közel kétfélmillió lakos, a koncentráltan jelenlévő értékek halmaza, a bűnelkövetők, a munka nélkül megélhetést remélők számára szinte kimeríthetetlen lehetőséget teremtenek a köz- és magánvagyonok ellen elkövetett büntetendő magatartásformák tanúsítására. Mindezek megléte eredményezi azt, hogy a fővárosban jelentősen magasabb az áldozattá válás veszélye, a szubjektív biztonságérzet szintjének, mint a közbiztonság egyik lényeges összetevőjének csökkenése. A napközben kiürülő lakótelepek, az őrizetlen parkolók a zsúfolt tömegközlekedés, a forgalmas pályaudvarok alkalmat teremtenek a lakásbetörésekre, a gépkocsi lopásokra, zsebtolvajlásra, az illegális kábítószerkereskedelemre, a prostitúcióra és számos más a közbiztonságot negatívan befolyásoló cselekmény elkövetésére.

Látható tehát az, hogy a folyamatosan változó gazdasági helyzet, a recesszióból fakadó munkanélküliség, a globalizáció kiteljesedése által generált problémák miként jelennek meg egy adott terület bűnügyi és közbiztonsági mutatóiban. Annak ellenére, hogy a bűnözés és a közbiztonságot sértő, vagy veszélyeztető jelenségek teljeskörű felszámolása objektív okok miatt nem valósítható meg, kijelenthetjük, hogy egy régió, egy település, vagy településrész sajátosságait figyelembe vevő a közbiztonságot és a bűnmegelőzést célzó koncepció helyi szintű kidolgozása és koordinált alkalmazása elengedhetetlen.

3.3 ÚJPEST SAJÁTOSSÁGAI:

Újpest területe 18,8 km², lakónak száma megközelítőleg 100 000 főt, elhelyezkedése, településszerkezete, az itt található ipari és szolgáltató, kulturális és más tevékenységek sokrétősége, és lakosságának heterogén összetétele alapján az egyik legváltozatosabb kerületek közé sorolható. Szerepkörét térségi kitekintésben alapvetően meghatározza a kerület Budapesten belüli, az agglomerációval szoros kapcsolatban lévő helyzete, elhelyezkedése. Újpest, mint a főváros egyik gazdasági, logisztikai, szolgáltatási központja legfőképpen az ipar, a kereskedelem, a közösségi és üzleti élet terén tölt be jelentős szerepet.

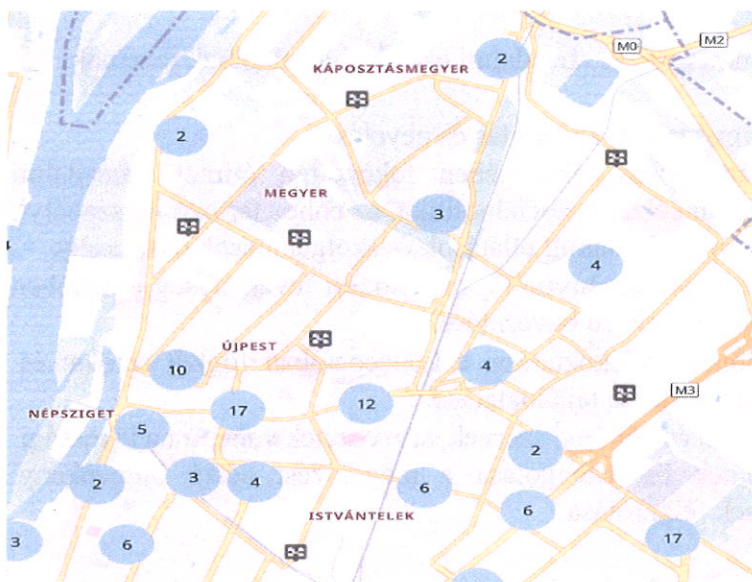
A folyamatos fejlesztések és rehabilitációk alapvetően pozitív hatásai mellett, sajnálatos módon, mint minden településrészen itt is megtalálhatóak a közbiztonság neuralgikusnak tekinthető gócpontjai, mint például Újpest-Központ. Ezekon a területeken az önkormányzat évek óta folyamatosan kiemelt figyelmet fordít a szociális és város-rehabilitációs feladatok, minél gyorsabb és hatékonyabb végrehajtására.

A több évre visszatekintő statisztikai adatokat vizsgálva elmondható, hogy kerületünkben évről évre csökken az elkövetett bűncselekmények száma, amely jellegéből adódóan komplex feladatellátást kíván a Budapesti Rendőr-főkapitányság IV. kerületi Rendőrkapitánysága részéről.

A kerület rendőri lefedettség szempontjából átlagosnak tekinthető, azonban ez nem feltétlenül jelenti azt, hogy a közbiztonsági, bűnmegelőzési célú közterületi rendőri jelenlét fokozása ne lenne továbbra is egyik legfontosabb célunk. E mellett elengedhetetlen a térfelügyeleti rendszer folyamatos fejlesztése, amely erősítve a közbiztonsági és bűnmegelőzési tevékenységet, jelentős mértékben járulhat hozzá a lakosság szubjektív biztonságérzetének növeléséhez.

3.4 ÚJPEST TÁRSADALOMPOLITIKAI ÉS BŰNÖZÉSFÖLDRAJZA:

A Budapest Rendőr-főkapitányság IV. kerületi Rendőrkapitánysága a közterületi jelenlét terén kiadható legnagyobb óraszámban és a legtöbb fővel van jelen a kerület azon részein, ahol a közbiztonsági helyzet és a bűnügyi ponttérkép adatai ezt leginkább indokolttá teszik.

2020.12.22. – 2021.02.20. közterületen
elkövetett bűncselekmények
(www.police.hu)

3.5 CÉLJAINK:

A Kormány 1744/2013.(X.17.) kormányhatározattal elfogadta a nemzeti bűnmegelőzési stratégiát a 2013-2023 időszakra vonatkozóan, melyben a közbiztonság erősítése, a környezet biztonságja, az életminőség javítása érdekében fogalmazta meg az alábbi általános célokat:

„Magyarország kriminálpolitikai törekvése a közrend erősítése, a közterületek biztonságának fokozása, a bűnözés mennyiségi visszaszorítása és csökkentése, a bűnözéssel okozott károk és negatív hatások enyhítése, megfelelő védelem biztosítása a családok és egyének számára, végső soron az állampolgárok biztonságérzetének javítása.”

A kerületünk közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégiájának alapvető célja a jövőben is az általános, hosszútávú, objektív biztonság és a szubjektív biztonságérzet megteremtése, javítása.

A közbiztonság hatékony fenntartása, a bűncselekmények megelőzése nem tekinthető kizárólagosan rendőri, rendvédelmi feladatnak. Azonos célra orientált önkormányzati és rendőri intézkedések sorozatát feltételezik, amelyek egy adott területen belül, csökkentik a bűncselekmények a kiemelt szabálysértések számát, javítják a közlekedés biztonságát, elfogadhatóvá teszik a közterületek rendjét, csökkentik az áldozattá válás veszélyét, valamint növelik az állampolgárok biztonságérzetét, emelik a felderített bűncselekmények számát. Általános – országosan is megfogalmazott – cél, hogy a bűnmegelőzés állami monopóliumát váltsa fel a társadalmi bűnmegelőzés, és minden területen kapjon hangsúlyt annak gyakorlata. Tudatosítani szükséges, hogy a bűnmegelőzés összetett, hosszantartó folyamat, amit az általunk megcélzott szemléletváltás elősegíthet.

Megállapítható, hogy a hatékony bűnmegelőzés nem képzelhető el:

- az adott település, és/vagy településrész közbiztonsági, bűnügyi, közlekedési, szabálysértési helyzetének, fertőzöttségének folyamatos feltérképezése elemzése és értékelése nélkül,
- az adott település és/vagy településrész lakóival, hivatalos és társadalmi szervezeteivel történő együttműködés nélkül,
- az országos és helyi média adta lehetőségek felhasználása nélkül.

A közbiztonság megteremtése és bűnmegelőzés társadalmi eszközei az alábbiak lehetnek:

- A család-, gyermek- és ifjúságvédelem, az oktatás és nevelés.
- Az elkövetés, vagy áldozattá válás tekintetében fokozottan érintett társadalmi csoportok megelőzési és védelmi célzatú szociálpolitika, az ehhez tartozó jogszabályi, intézményrendszer, az ezek alapján kialakult ellátások és szolgáltatások összessége.
- A vagyon- és gazdaságvédelemben érvényesülő, megelőzési tevékenység érdekében vagyonvédelmi szolgáltatások széleskörű bevezetése.
- Az kerület lakosainak folyamatos tájékoztatása, a koncepcióban foglalt célokat és eredményeket bemutató és népszerűsítő tájékoztatások.
- Önkormányzati, közrendvédelmi és bűnügyi szervek, szervezetek valamint a lakossági szerveződések tevékenységének összehangolása a megelőzést célzó öntevékeny állampolgári kezdeményezések felkarolása.

3.6 HOSSZÚ TÁVÚ CÉLOK:

A hivatkozott kormányhatározat alapján az Önkormányzat folyamatos feladata – más szervezetekkel és szervezetekkel együttműködve – a kerület közbiztonságának erősítése, a lakosság biztonságos életkörülményeinek javítása.

Ennek érdekében az Önkormányzat a feladat ellátása során együttműködik a rendőrséggel, a polgárőrséggel, a katasztrófavédelem helyi szerveivel, a társadalmi és civil szervezetekkel.

Hosszú távú célunk a lakosok egymásért és a lakókörnyezetükért való felelős magatartásának, gondoskodásának kialakítása, fejlesztése, erősítése a lakosság minél szélesebb körű bevonása a közbiztonság erősítése, a bűnmegelőzés eredményessé tétele érdekében.

Elengedhetetlen az ehhez való támogatások, pályázatok kiírása, a lakosság motiváltságának elérése, a célt szolgáló programok a kerület bűnügyileg fertőzött, illetve épített környezeti, köztisztasági szempontból problémás gócpontjaiban való megvalósulása, tekintettel arra, hogy a lakó és munkakörnyezet állapota hatással van a nem kívánt magatartásformák tanúsítására és a lakosok biztonságérzetére.

3.7 KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK:

Középtávon elérendő a közösségi típusú bűnmegelőzés megteremtése, a stratégiában részt vevő szervezetek, szervek közös együttműködésének megteremtése, koordinálása, a feladatokhoz igazodó érdemi kapcsolattartás kialakítása, továbbá a lakosság minél szélesebb körű bevonása a bűnmegelőzési programokba, illetőleg a már működő programok folyamatos továbbfejlesztése, bővítése.

3.8 RÖVID TÁVÚ CÉLOK:

Rövidtávon fontos a közrendet érintő, a közbiztonsággal összefüggő intézkedések megtétele, a leginkább érintett akcióterületek felmérése. Ezt követően egy gyors és hatékony megelőzési programterv kidolgozásával, végrehajtásával elérhető a közbiztonság fokozatos erősödése, illetve a bűncselekmények elkövetésének megelőzését szolgáló célok megvalósítása.

3.9 PRIORITÁSOK:

Újpest közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégiájának prioritásai az alábbiakban határozhatók meg:

- a kerület általános biztonságának növelése
- közterületek rendjének fenntartása
- gyermek és fiatalok bűnözés csökkentése
- droghasználat és kábítószer bűnözés megelőzése, kezelése
- családon belüli erőszak megelőzése
- áldozattá válás megelőzése, áldozatsegítés, az áldozat kompenzációja
- az idősek, az egyedül élők, a fogyatékkal élők fokozott védelme, biztonságuk növelése

- a kerületben fellelhető, a lakosság nyugalma zavaró, deviáns magatartásformák csökkentése, megállítása
- a kerület közbiztonságának javításához szükséges a rendőri jelenlét biztosítása, valamint a bűnmegelőzés és közbiztonság érdekében közreműködő civil és non-profit szervezetek támogatása és tevékenységük koordinálása
- a térfelügyeleti rendszer további fejlesztése, fenntartása, bűnmegelőzési tendenciák közvetett és közvetlen támogatása
- a hátrányos helyzetű kisebbségek felzárkóztatása, felkészítése és bűnmegelőző tevékenységbe történő bevonása

3.10 A KONCEPCIÓBAN MEGHATÁROZOTT FELADATOK TELJESÍTÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK

A közbiztonság erősítése, a bűnmegelőzés hatékonyabbá tétele érdekében az önkormányzat sajátos eszközrendszerét tekintve elsődlegesen jogalkotói tevékenységében, a szituatív – azaz a bűnalkalmak csökkentését eredményező – bűnmegelőzés elemeit figyelembe vevő várospolitikai irányok kijelölésében, a prevenciós politika képviselésében, a koncepcióban résztvevő közreműködőkkel történő együttműködés szoros kialakításában, valamint önmagához és lehetőségeihez mérten ezen feladatok anyagi, -technikai támogatásában, illetve a hatáskörébe tartozó szervek és szervezetek tárgybeli célirányos működtetése révén tud hatékonyan hozzájárulni a kerület közbiztonságának javításához.

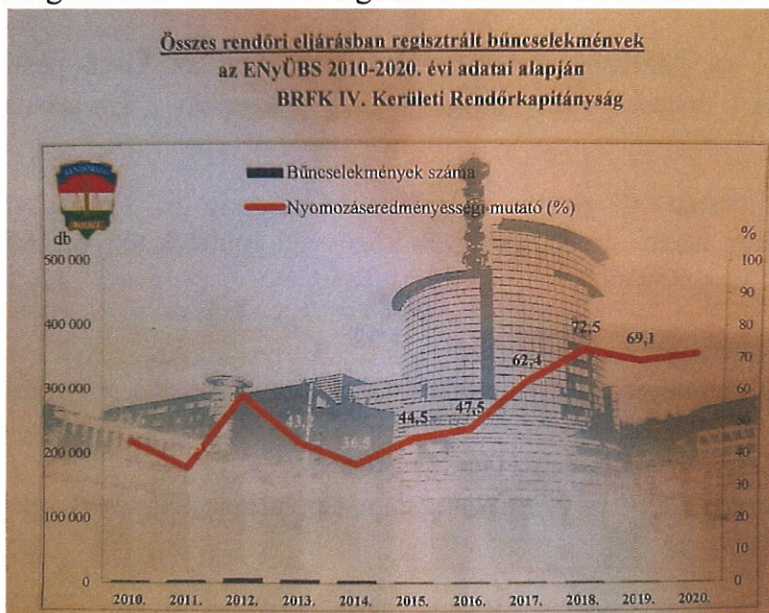
4 A PROGRAMBAN RÉSZTVEVŐ AKTOROK

4.1 A PROGRAMBAN RÉSZT VEVŐ EGYÜTTMŰKÖDŐ SZERVEK, SZERVEZETEK:

- BRFK IV. kerületi Rendőrkapitányság
- Budapest IV. és XV. kerületi Bíróság
- Budapest IV. és XV. kerületi Ügyészség
- Észak-Pesti Katasztrófavédelmi Kirendeltség
- IV. kerületi Hivatásos Tűzoltóparancsnokság
- Nevelési, oktatási intézmények
- Újpesti Bűnmegelőzési Polgárőr Egyesület
- Újpesti Polgárőrség és Önkéntes Tűzoltó Közhasznú Egyesület
- Budapest Főváros Kormányhivatal IV. kerületi Hivatala
- egyéb egyházi, civil, és non-profit szervezetek

4.2 A RENDŐRSÉGGEL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS:

A kerületi rendőrkapitányság és az Önkormányzat között szakmai együttműködésben lehetőség szerint tovább kell erősíteni a rendőri – ezen belül elsősorban a közterületi – szolgálatellátás hatékonyságát. Ennek részeként a közbiztonság fejlesztésére fordítható Önkormányzati forrásokat olyan eszköz és infrastruktúra fejlesztésére kell fordítani, amely segíti az egyenruhás állomány közterületi szolgálatellátását, javítja fellépésük hatékonyságát. A közbiztonság megteremtése, a bűnmegelőzés szempontjából megkülönböztetett szerepet játszanak a körzeti megbízottak. Ebben a szolgálati formában kerületünkben megfelelő rendőri tapasztalattal és

Forrás: IV. ker. RK. 2020 éves beszámolója

területi kapcsolatrendszerrel rendelkezők teljesítenek szolgálatot. Az Önkormányzat tisztségviselőinek és a hivatal szervezeti egységeinek számítani kell ezeknek a szakembereknek az együttműködésére és egyben támogatni kell kapcsolatépítő tevékenységüket.

A BRFK IV. kerületi Rendőrkapitányság az elmúlt időszakhoz hasonlóan a jövőben is kiemelt figyelmet fordít a bűnmegelőzési tevékenységre. Ennek során a bűncselekmények megelőzése, visszaszorítása és az ehhez szükséges intézkedések

végrehajtása érdekében – a közrendvédelmi, és bűnügyi állomány tapasztalatainak felhasználása mellett, valamint a statisztikai kimutatások segítségével – folyamatosan elemzik

Újpest bűnügyi helyzetét, ennek során meghatározzák a közbiztonság erősítéséhez, a bűncselekmények megelőzéséhez kapcsolódó szakmai feladataikat.

Visszatérően ellenőrizik a bűnügyileg fertőzött területeket és rendszeresen szerveznek bűnmegelőzési és közrendvédelmi akciókat, amelyek végrehajtásába bevonják az Újpesti Önkormányzati Rendészet és az Újpesti Bűnmegelőzési Polgárőr Egyesület tagjait is.

Folyamatosan biztosítják az iskolák előtti rendőri jelenlétet, továbbá áldozattá válás esélyének csökkentése érdekében a helyi médiákon keresztül sajtófelhívásokat tesznek közzé a releváns elkövetői magatartások megismerése céljából.

Preventív hatósági ellenőrzéseket kell tartani tervszerűen és összehangoltan a hatósági főosztály, a Rendőrkapitányság, a Tűzoltóság, a NAV részvételével, a vendéglátó-ipari és szolgáltató egységeknél, valamint az időszakos és telephelyhez nem kötött árusoknál, továbbá a telephely engedéllyel rendelkezőknél is. Határozottan és hatékonyan kell fellépni (szankcionálással, nyitva tartás korlátozásával vagy bezárással) azon szórakozóhelyekkel szemben, amelyek a bűnözés, a prostitúció, a tűzvédelmi előírások megszegése, a feketemunka színterei. Ugyanígy kell eljárni azon vendéglátó egységekkel szemben, amelyek a lakók nyugalmát zavarják.

4.3 KATASZTRÓFAVÉDELMI, TŰZVÉDELMI FELADATOK A KÖZBIZTONSÁG ÉRDEKÉBEN:

Budapest Főváros IV. kerülete **I. katasztrófavédelmi osztályba sorolt település**. Egyben az árvízi veszélyeztető hatás kockázatbecslése és a kockázati mátrixban történő elhelyezése alapján szintén **I. besorolást** kapja.

A tűz elleni védekezés, hatósági és közösségi feladatait kerületünkben az Észak-pesti Katasztrófavédelmi Kirendeltség hatáskörébe tartozó IV. Kerületi Hivatásos Tűzoltóparancsnokság látja el.

Feladataik körébe tartozik az Újpesten 47 ponton telepített Monitoring és Lakossági Riasztórendszer működtetése, a lakó-, üzem-, iroda- és egyéb közösségi épületek tűzvédelmi előírásainak betartatása.

A kerületben jelenleg 6 minősített veszélyes üzem működik

- felső küszöbértékű SANOFI Magyarország Gyógyszer-és Vegyészeti Termékek Gyára Zártkörűen Működő Rt.
- alsó küszöbértékű Messer Hungarogáz Kft, és az Újpesti Erőmű.
- küszöbérték alatti úgynevezett „SKET”-es üzem Tungstram Operations Kft. és Észak-pesti Szennyvíztisztító telephelye.

A felsorolt üzemek valamint a veszélyes anyagot előállító, felhasználó és tároló, illetve veszélyes anyagok ártalmatlanításával és feldolgozásával foglalkozó egyéb gazdálkodó szervezetek, melyek telephelyén számolni kell, egy esetleges rendkívüli esemény bekövetkezésére Kerületünk rendelkezik veszélyelhárítási, valamint – a kerületben található veszélyes üzemek okán – külső védelmi tervvel. A Katasztrófavédelem helyi szerveivel az önkormányzat illetékes munkatársai napi szintű kapcsolatban állnak.

4.4 ÚJPEST ÖNKORMÁNYZATI RENDÉSZET:

A közbiztonság fenntartásához és növeléséhez valamint a bűnmegelőzési célok eléréséhez szorosan kapcsolódik a kerület képviselőtestülete által létrehozott Újpesti Önkormányzati Rendészet. A rendészet feladatainak eredményes végrehajtása érdekében együttműködik a rendőrséggel, kormányhivatallal, valamint a helyi önkormányzati főosztályokkal, osztályokkal, a tűzoltósággal és a polgárőrséggel, az Állatmentő Liga illetékes munkatársaival, és szükség esetén, egyéb társadalmi szervezetekkel. A szervezet feladata, a közterületek jogszerű használatának, a közterületen folytatott engedélyhez kötött tevékenységek ellenőrzése, az itt tapasztalt jogsértések megszüntetése, jogszabály által tiltott tevékenység megelőzése, megakadályozása, megszakítása, megszüntetése, illetve szükség esetén szankcionálása.

Mindemellett a Rendészet feladatköréből adódóan hozzájárul a közterület, az épített és a természeti környezet védelméhez, a társadalmi bűnmegelőzési a közbiztonsági feladatok megvalósításához, és az önkormányzati vagyon rendeltetésszerű használatához, és számos más a koncepcióban foglalt cél elérését biztosító önkormányzati feladat ellátásához.

4.5 POLGÁRŐRSÉG:

A polgárőrség országos szinten a legnagyobb és legismertebb olyan szervezet, amely a rendészet, a közbiztonság, a lakosság szubjektív biztonságérzetének javításában részt vevő, társadalmi tevékenység keretében működő önkéntes, helyi szintű szerveződés.

Tagjai kerületünkben számos más feladat teljesítése mellett közös szolgálatot látnak el a rendőrség állományával, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, a katasztrófavédelem és az Önkormányzati Rendészet munkatársaival, jelentős mértékben hozzájárulva a közbiztonság növeléséhez, a bűncselekmények visszaszorítása terén kitűzött célok eléréséhez.

A Budapesti Polgárőr Szövetség 24 órás diszpécser szolgálatot biztosít minden telefonos megkeresésre. Legfontosabb célkitűzések az objektív biztonságérzet javítása, a térfigyelő kamerarendszer bővítése és fejlesztése, a közterületi alkoholfogyasztás visszaszorítása és a kerületben lévő hajléktalan probléma megoldása.

4.6 CIVIL SZFÉRA ÉS AZ EGYHÁZAK SZEREPE A BŰNMEGELŐZÉSBEN:

Az Önkormányzat lehetőségeihez képest támogatja az áldozatok önszorgató csoportjait, az áldozatvédelemmel foglalkozó non-profit szervezeteket. Fő szempont a bűncselekmények áldozatává vált sértettek segítése, az ismételt áldozattá válás megelőzése. A civil szféra szereplőinek bevonása a bűnmegelőzésbe: a közbiztonság javítását célzó, illetve az áldozattá válást megelőző programok, rendezvények támogatása, promotálása, azokban való aktív részvételre való ösztönzésük.

A kerületben aktív szerepet vállal a Káposztásmegyeri Családok Egyesülete, akik több esetben szerveztek már lakossági fórumokat a rendőrség bevonásával. Közeli célkitűzésként jó volna megtartani illetve kiterjeszteni ezen fórumokat belső Újpestre is.

Az egyházak szerepe az idősebb korosztály védelmében kiemelkedő. Tapasztalatok szerint az egyház könnyebben megszólítja ezt a korosztályt, ezáltal a felvilágosító munkában nagymértékben számíthatunk rájuk.

4.7 AZ ÖNKORMÁNYZAT TOVÁBBI LEHETSÉGES ESZKÖZEI A KÖZBIZTONSÁG JAVÍTÁSÁBAN:

- Lakosság tájékoztatása:

A hatékony bűnmegelőzés egyik sarkalatos pontja a lakosság tájékoztatásának folyamatos szervezése, javítása. A helyi sajátosságok figyelembevételével készített tájékoztatási ütemterv segítségével átláthatóbbá és összehangoltabbá válhat Újpest lakosainak megszólítása. Egységes kommunikációval az együttműködő szervek és szervezetek nagyobb mértékben képesek megszólítani és orientálni a lakosságot a mindkét fél által elérni kívánt közbiztonsági és bűnmegelőzési célok elérése érdekében. A tájékoztatás színterei lehetnek mindazon fórumok ahol a közreműködő önkormányzati, rendvédelmi, katasztrófavédelmi, nevelési, oktatási szervek, társadalmi szervezetek megjeleníthetik tárgybeli elképzeléseiket (pl.: Újpest honlapja, az Újpest Média, Újpesti Napló, az ügyfélszolgálatok, önkormányzati épületek, iskolák recepciói, faliújságok stb.).

- Tulajdonosi jogok védelme, gyakorlása:

Újpest Képviselő-testülete döntéseivel óvja a kerület közösségi vagyonát, valamint törekszik az objektumok, intézmények fizikai és szervezeti védelmére, annak fejlesztésére, összehangolására. A modern technikai elemeket hatékonyan ötvözi élőerős őrzési feladatellátással.

- Környezetvédelem:

Kerületünkben az egyik legjellemzőbb probléma az illegális hulladéklerakás. A helyi környezet megóvása érdekében az önkormányzat együttműködik a közterület-felügyelet, a Városgondnokság Kft. és a Fővárosi Közterület-fenntartó Zrt. munkatársaival a hatósági munka során észlelt, környezetkárosító, törvénytörő magatartás esetén. Együttműködik a kárfelszámolásban, a helyreállításban.

- Építési területek állapota:

A be nem épített területeken a gazosodás, gyomnövények elburjánzásának visszaszorítása az elsődleges feladat, megakadályozva ezzel a további környezet, illetve lakossági egészségkárosodást. Fontos lenne, hogy az üresen álló telkek mielőbb beépítésre kerüljenek, de addig is, a balesetveszély, illetve a szlömösödés kiindulópontjává válásának megelőzése érdekében folyamatos karbantartásuk szükséges, amely elsősorban a telkek tulajdonosának feladata.

- Közlekedés, közutak:

Az önkormányzat tulajdonában, kezelésében levő utak karbantartása, közvetlen környezetének rendezett kialakítása, fenntartása segíti a biztonságos közlekedést, pozitívan befolyásolja a közlekedési kultúra irányát. A rendőrséggel, valamint a tömegközlekedés szereplőivel együttműködve, kiemelt feladat a kerületben kialakuló baleseti gócpontok folyamatos feltárása, megszüntetése.

Az iskolák, óvodák környékén fokozott ellenőrzések tartása, a rendészeti láthatóság növelése, akár civil szervezetek, akár társszervek bevonásával, csökkenteni a balesetek kialakulásának veszélyét, jelentős mértékben hozzájárulva ezzel a közbiztonság növeléséhez.

- Művelődési és közoktatási tevékenység:

Az általános és középiskolák világos irányelvekkel és célkitűzésekkel rendelkezzenek az ifjúságot veszélyeztető tényezők kezelésére. Ide értendők a kábítószer fogyasztás, az erőszak és bántalmazás elleni stratégiák. Az önkormányzatnak és a biztonságkezelésben érintett más szervezeteknek az oktatási intézmények segítségére kell lenniük a pedagógusok részére történő továbbképzések szervezésében, közösségi programok rendezésében és a stratégiák, irányelvek kidolgozásában. A felvilágosító-nevelő tevékenység az iskolák tantervébe iktatásával történjék meg, melynek keretében fokozni kell a tanulók részéről az alapvető etikai és állampolgári ismeretek elsajátítását. Emellett a mindennapi élet konfliktusainak erőszakmentes kezelésére a tanulókat rávezető, akár szituációs játékok keretében megrendezett tréningeket kell szervezni az iskolákban.

A közművelődés, a szórakoztatás terén olyan programok szükségesek melyek azon túlmenően, hogy vonzóak a fiatalok számára, alternatívaként szolgálnak az esetleges, a társadalmi normáknak meg nem felelő szórakozási formák helyett. A bűnmegelőzést segítő programok, táborok szervezésébe, a helyszínek biztosításába be lehet vonni a kerületben működő civil szervezeteket, egyházakat, ezáltal biztosítva az iskolai szünetek alatti, szervezett gyermekfelügyelet ellátását.

A közoktatási tevékenység során a legfontosabb, hogy minél korábban megkezdődjön a gyermekek tudatos nevelése a közbiztonság, a bűnmegelőzés, az önvédelem területén. A pedagógiai programnak, tartalmaznia kell a bűnmegelőzés és baleset-megelőzés, valamint a tűzvédelemmel kapcsolatos alapvető jogokat és kötelezettségeket, az egészséges életmódra való nevelés alapjait. A nevelési feladatok ellátásában részt vevő pedagógusok szakmai felkészülését támogatni szükséges.

- Népjóléti, szociális feladatok:

Az anyagi támogatáson túl, a kerületben élő hátrányos helyzetű gyermekek segítése, a családon belüli erőszak látenciájának csökkentése, az önkormányzatnál valamint egyéb társszervektnél a területen dolgozó szakemberek bevonásával történjen.

Az egyedülálló, a fogyatékkal élők, valamint az idős korosztály figyelmét rendszeresen fel kell hívni az áldozattá válás veszélyeire. A megelőzést szolgáló technikai eszközök bemutatása, telepítése, használatának segítése növeli a szubjektív biztonságérzetet.

Az időskorúak esetében főként azokra a szituációkra kell bűnmegelőzési programokat indítani, amelyekben nagy valószínűséggel prognosztizálható a sértetté válás. Az időskorú, és különösen az egyedül élő állampolgárok „megszólítása”, a körükben végzett felvilágosító, meggyőző munka különösen fontos feladat. Ebbe a munkába be kell vonni a szociális munkásokat, a rendőrséget, a nyugdíjas egyesületeket és a karitatív szervezeteket. Az ügyfélfogadást ellátó épületekben és közintézményekben figyelemfelhívó és tájékoztató jellegű szóróanyagokat kell elhelyezni. Ezek elkészítésébe és terjesztésébe be kell vonni a biztonságtechnikával és vagyónvédelemmel foglalkozó cégeket is.

- Közterület rendjének fenntartása, kockázatelemzés:

Az Önkormányzat jogszabályban meghatározott feladata a közterületek rendjének fenntartása, különös tekintettel arra, hogy az utcák, parkok, terek a lakosság komfortérzetének meghatározó

tényezői. A közterületen tehát nemcsak a közbiztonság, hanem a közrend, köztisztaság fenntartása is fontos feladat. A közbiztonság, közrend fenntartása elsősorban a Rendőrség feladata – de nem kizárólagosan –, az önkormányzat ehhez sajátos eszközrendszere révén tud segítséget nyújtani.

Ennek keretében szükséges felmérni és megvizsgálni az épített környezet kialakítását, az utcabútorok állapotát, a közvilágítás minőségét, a járdák, útburkolatok akadálymentes kialakítását. A meglévő területek átalakításánál, illetve új parkok, játszóterek kialakításánál szükséges figyelembe venni a modern építészeti megoldások adta lehetőségeket, melyeket egységesen, rendszerszinten, kezelve kell alkalmazni az objektív biztonság javításával kapcsolatosan.

A közterületek, illetve az ott elhelyezett képzőművészeti alkotások, utcabútorok, parkok és közterületi objektumok elhanyagoltságának, rongálódottságának vizsgálata közbiztonság szempontjából is szükséges. A kritikus helyeken célszerű térfelületei eszközöket alkalmazni illetve ahol ez nem lehetséges, mindenképp növelni szükséges a személyes jelenlétet. A térfigyelő kamerák elhelyezésének bővítése továbbra is folyamatos feladat, amely az Önkormányzat következő évek tervei közt is hangsúlyozott szerepet kapott.

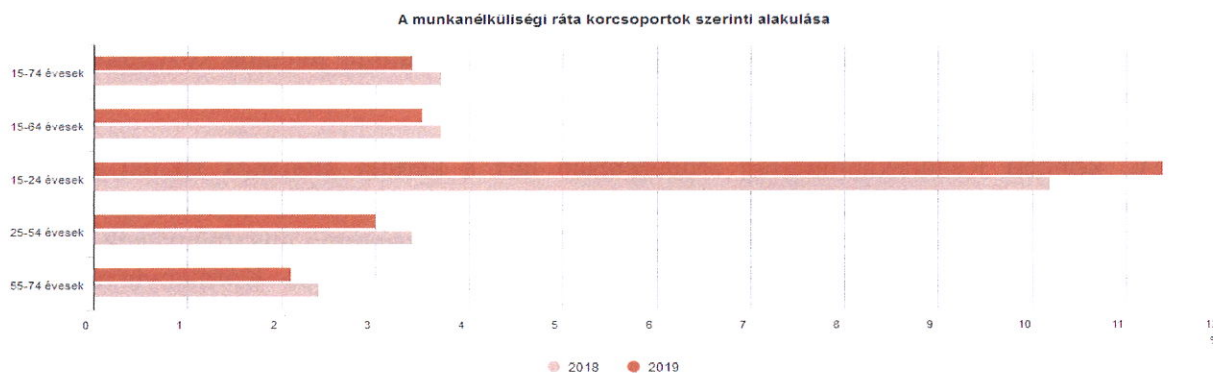
Azonban a közterület fogalma nem merül ki csak a parkokban, játszóterekben, ide tartoznak többek között a járdák, utak, buszmegállók, állomások és környezetük is.

A közösségi közlekedés különböző járműcsoportjainak folyamatos modernizálásával fokozatosan megújulnak az állomások, megállók és érezhetően pozitív hatást gyakorolnak a közvetlen környezetükre is. Az emberek egyre szívesebben használják ezeket a járműveket, ezáltal megnövekedett a hozzájuk tartozó közterületek forgalma. Fontos a megfelelő együttműködési kapcsolatok kialakítása a Fővárossal, illetve az utak kezelőivel, egy egységes fővárosi szintű koncepció kidolgozása és megvalósítása a helyi sajátosságok figyelembevételével.

Fentiekén kívül a lakosság szubjektív biztonságérzetének javítása érdekében szükséges megvizsgálni a közintézmények, forgalmasabb épületek környezetét, hogy megfelelnek-e a biztonságos, működtetést szolgáló előírásoknak, illetve azt, hogy e téren kielégítik-e a lakossági elvárásokat.

- Gyermek és fiatalok bűnözés megelőzése és csökkentése:

Az újpesti fiatalok helyzete, problémái a mai társadalom általános állapotát tükrözi. A fiatalok, vagyis **a 15–24 éves munkanélküliek száma országos szinten kb. 40 ezer főre, munkanélküliségi rátájuk 2,1 százalékponttal, 12,2%-ra nőtt** (KSH - 2019. december) az előző év azonos időszakához képest. A KSH adatai szerint munkanélküliek több mint egynegyede is ebből a korcsoportból került ki.

Ezt alátámasztja a fiatalkorúak bűnözési statisztikája is. A fiatalkorú bűnözés növekedése nemcsak a fent említett okoknak tudható be, hanem emellett a csábító behatások, a luxuscikkek, azon szolgáltatások sokasága, melyeket vagyoni helyzetük miatt estelegesen nem engedhetnek meg maguknak. Kiszolgáltatottságuk, tapasztalatlanságuk, befolyásolhatóságuk révén a fiatalok nemcsak elkövetővé, hanem áldozattá is könnyebben válhatnak.

Az általános és középiskolák világos irányelvekkel és célkitűzésekkel rendelkezzenek az ifjúságot veszélyeztető tényezők kezelésére. Ide értendők a kábítószer fogyasztás, az erőszak és bántalmazás elleni stratégiák. Az önkormányzatnak és a biztonságkezelésben érintett más szervezeteknek az oktatási intézmények segítségére kell lenniük a pedagógusok részére történő továbbképzések szervezésében, közösségi programok rendezésében és a stratégiák, irányelvek kidolgozásában. A felvilágosító-nevelő tevékenységnek az iskolák tantervébe iktatásával történjék meg, melynek keretében fokozni kell a tanulók részéről az alapvető etikai és állampolgári ismeretek elsajátítását. Emellett a mindennapi élet konfliktusainak erőszakmentes kezelésére a tanulókat rávezető, akár szituációs játékok keretében megrendezett tréningeket kell szervezni az iskolákban.

- A családon belüli erőszak megelőzése, visszaszorítása:

A családon belüli erőszak, a szexuális zaklatás, a szégyen vagy a félelem, rosszabb esetben családi nyomás hatására túlnyomó részt még mindig látenciában marad.

A családot – az „intézményt” ért különféle hatások, a funkcióit érő folyamatos kihívások ellenére úgy tekintünk, mint társadalmunk kiválthatatlan építőkövére. A család, mint érzelmi, gazdasági és problémamegoldó kisközösség kiemelkedő szerepet játszik a közösséghez való alkalmazkodás képességének kialakításában, a társadalmi normák befogadásában és követési hajlandóságának alakulásában.

Törekedni kell a családon belüli erőszak korai felismerésére és felszámolására. Olyan rendszert kell kialakítani, amely képes a problémák észlelésére, azonosítására, értékelésére, és a megfelelő, lehetőleg korai beavatkozásra, valamint az utógondozásra. Ebben a folyamatban az iskolai és óvodapedagógusok, valamint a védőnők, szociális munkások és a családorvosok lehetnek a kulcsszereplők.

- Ifjúságvédelem és a drogvédelem feladatai:

A Nemzeti Drogellenes Stratégia a kábítószer-problémára vonatkozik, ugyanakkor nagy nyomattal jelzi, hogy a kábítószer-jelenség szorosan összefügg devianciákkal, viselkedési zavarokkal. A kábítószer-probléma összetett, az egész társadalomra kiható jelenség, veszélyezteti az egyének, családok, közösségek jólétét és biztonságát. A kábítószeresek illegális használata az egész társadalom biztonságérzetére kihat, valamint jelentős közegészségügyi ártalmakat okozhat.

A IV. kerületi Rendőrkapitányság rendszeresen tart a kerület általános iskolái számára drogvédelem előadásokat, áldozatvédelmi és bűnmegelőzési, valamint internetbiztonsággal kapcsolatos előadásokat. Az Önkormányzat Szociális és Egészségügyi Intézményének Család- és Gyermekjóléti központja, a Szociális Iroda, Budapest Főváros Kormányhivatalának Gyámügyi és Igazságügyi Osztálya illetve az S.O.S Krízisalapítvány, a Rendőrkapitánysággal karöltve a problémák megoldása érdekében igyekeznek hatékony segítséget nyújtani a kábítószerfogyasztással érintettek részére.

A már jól bevált gyakorlatok folytatásához szükséges prevenció fontos eleme a minőségi és a korosztályoknak megfelelő oktatási anyagok elkészítése. Az iskolákkal, a szabadidős klubokkal, sportegyesületekkel, edzőtermekkel való szoros együttműködés elősegíti ezek eljuttatását a diákokhoz. A legfontosabb a megelőzés, azonban emellett hasonló intenzitással szükséges a leszokást segítő szervezetek támogatása, elérhetőségeinek továbbítása. Ebben a kerületi Rendőrkapitányságnak kiemelkedő szerepe van, segítségével a D.A.D.A (Dohányzás, Alkohol, Drog és Aids) programhoz 1150 gyermek csatlakozott.

Fényképet készítette: Szabó Balázs

A program a gyermekeket önmagukon, azaz saját belátáson, felismerésen alapuló motiváción keresztül védi meg a számukra veszélyt rejtő dolgoktól oly módon, hogy attitűdöket, viselkedési normákat ajánl, mindig az adott korosztályra szabott szinten. Mindezt teszi úgy, hogy szituációs játékokon, különböző gyakorlatokon, teszteken keresztül ad a gyermekeknek olyan használható problémamegoldó viselkedési paneleket, amelyeket a fiatalok a személyiségükbe építve szinte sajátjukként tudnak majd használni, ha arra szükség mutatkozik.

- Önkormányzat feladatai a bűnmegelőzésben és az áldozattá válás megelőzésében:

Újpest Önkormányzata koordinációs szerepet kíván betölteni a feladat ellátása során. A hatékony megelőzés, a részt vevők közös gondolkodása a kitűzött cél. Az Önkormányzat saját intézményei bevonásával segíti, ezen kapcsolatok szorosabbá tételét, kialakítását.

A kerületi jelzőrendszer bővítése, hatékonyabbá tétele szükséges.

A prevenciók tevékenység során fontos a helyi lakosság megszólítása, a velük kialakítandó jó kapcsolat.

A kerületben dolgozó rendőrségi állomány fluktuációjának minimalizálása által elérendő a rendőrségi munka hatékonyságának növelése. A rendőrség munkáját is segítő térfelügyeleti kamerarendszer az elmúlt időszakban folyamatosan bővült. A megelőzés szempontjából a kamera az egyik leghatékonyabb eszköz a helyszíni szolgálatellátással karöltve.

A közterületi jelenlét fokozása nemcsak a megelőzést szolgálja, hanem a gyorsabb reagálást is lehetővé teszi. Az áldozatvédelemmel kapcsolatos feladatellátás során elsősorban javítandó a lakossághoz való érzékeny hozzáállás. Összességében elmondható, hogy alapvető igény a láthatóság növelése, valamint a prevenciók tevékenység aktívabb részvétele.

- Vagyon elleni jogsértések számának csökkentése:

A lakosságot leginkább érzékenyen érintő bűncselekmények a vagyon ellen irányuló támadások, ezért elsősorban ezek számát kell csökkenteni. Az önkormányzat a rendőrségi együttműködés keretében, valamint a civil szervezetekkel való együttműködésben az alábbi elemek kidolgozásában, megvalósításában tud segítséget nyújtani:

- kerületi gócpontok további térfelüyeleti rendszerrel való ellátása
- kiemelt területeken közterületi jelenlét erősítése
- tanácsadó napok, hetek szervezése
- bemutatók, kiállítások szervezése (vagyonvédelem, biztonságtechnika)
- vagyonvédelmi rendszerek telepítésére, alkalmazására való ösztönzés, akciók, pályázatok, bemutatók
- iskolások felkészítése (ön, vagyon, otthonbiztonság)
- tájékoztató kiadványok készítése (lakásbiztonság, közlekedésbiztonság)
- vetélkedők, versenyek szervezése
- médián keresztüli tanácsadás

A sértetté válás kockázatának csökkentése érdekében az önkormányzatnak támogatnia szükséges a lakóközösségek önvédekezési képességének fejlesztését, illetve részben fel kell vállalnia az abban való részvételt. A közbiztonsággal kapcsolatos ismeretek átadásával ki kell alakítani az emberekben az egészséges, a jogszabályi kereteken belül tanúsítható elhárító magatartást, az önvédelmi reflexeket. A lakossággal meg kell értetni, hogy ők maguk sem pusztán haszonélvezői a közbiztonságnak, hanem magatartásuk, tevékenységük alakításával megteremtői is annak. Ez a szemléletmód önmagától nem jön létre, az egyénben – mint cselekvő helyzetben lévő vagy éppen passzivitást, közönnyt mutató tényezőben – ki kell alakítani a biztonságközpontú gondolkodásmódot.

- Integrált vagyonvédelmi rendszer:

A technikai fejlődésnek köszönhetően egyre többféle vagyonvédelmi és biztonságtechnikai rendszer közül választhatunk. A kerületben működő vállalkozások felkutatásával, esetleges megállapodások kötésével a lakosság számára elérhető rendszerek beüzemelésében, valamint üzemeltetésében nyújthat segítséget az önkormányzat.

- Közterületi jelenlét hatékonyságának növelése:

A közterületen való élőerős jelenlét az egyik bűnmegelőzési programelem. Az eddigi gyakorlat is bizonyította, hogy akár a rendőrség, akár más egyenruhás, formaruhás szervezet jelenléte magas fokú biztonságérzetet alakít ki a lakosságban. A közterületi jelenlétet növelni szükséges, akár a rendőrség részéről, akár közös járőrözés kialakításával. Fel kell mérni a legfertőzöttebb területeket, és ott mindenképp erősíteni szükséges a személyes jelenlétet.

A közterületi jelenlét növelésében az önkormányzat két fő feladata az együttműködés kialakítása, valamint az együttműködők koordinálása. Ehhez elengedhetetlen kialakítani a saját szervezetek valamint a társadalmi bűnmegelőzés egyéb szereplői között a partnerséget, hogy bizalommal forduljanak az önkormányzat illetve a társszervezetek felé. A tevékenységek fő koordinátora a mindenkori közbiztonsági referens.

Az Önkormányzat szervezeti felépítésénél fogva alkalmas arra, hogy saját közigazgatási területén a szervezeteket összekapcsolja a társadalmi bűnmegelőzés szereplőivel.

- Lakossági kérdőív:

A programok, koncepciók egyik fő eleme a megvalósíthatóság, a másik a folyamatos visszacsatolás. Jelen koncepció törekszik reális célokat felállítani, és azok megvalósíthatóságával erősíteni a közbiztonságot a kerületben.

A lakosság visszacsatolása, valamint az objektív elemek folyamatos összevetése és bedolgozása a hosszú távú stratégia alapja.

- A hatósági szakmai munka színvonalának emelése:

Az Önkormányzat elsősorban a rendeletalkotás terén tudja segíteni a közbiztonság erősítését. A prevenciót előtérbe helyezve, a különböző társszervek bevonásával kell megalkotni a különböző stratégiákat, programokat, koncepciókat. A hatósági ellenőrzések kapcsán összehangolt, folyamatos munkára van szükség.

- Térfelügyeleti-kamerarendszer telepítése a bűnügyileg fertőzött területekre:

A közterületi jelenlét egyik hatékony módja a térfelügyeleti rendszer üzemeltetése, azon belül is a kamerarendszer kiépítése. Kerületünkben folyamatosan bővül a 2015. április 1-én átadott térfigyelő rendszer, jelenleg 64 telepített kamera működik a közbiztonság megteremtése, a bűncselekmények felderítése szempontjából kiemelt területeken. Egyre nagyobb igény mutatkozik hasonló rendszerek telepítésére, nemcsak a közterületeken, hanem a lakókörnyezetekben és azok környékén.

Önkormányzatunk gazdasági lehetőségei függvényében folytatja az „Elektronikus megfigyelőrendszer” pályázatot, valamint ezen túlmenően a gazdasági programban kitűzött céloknak megfelelően a 2021-es évben újabb 15 darab kamera üzembe helyezésére kerül sor. Kiegészítő biztonságtechnikai elem lehet akár pályázat kiírása lakóházak, tömbök részére (pl: kaputelefon modernizálás, kapurendszerek kiépítése).

- Informatika a közbiztonság szolgálatában:

Az Informatika észrevehetően behálózza a mindennapi életünket, akár a munkahelyen, akár az otthonunkban, akár a szolgáltatások terén, hiszen már számos dolgot interneten keresztül intézünk. Az adatvédelem a legfontosabb, az ezzel kapcsolatos alapszabályok ismertetése, szórólap készítése, az internet- és telefonkezelési tanácsadás nemcsak időseknek, hanem biztonsági szempontból a diákoknak is célszerű akár osztályfőnöki óra keretén belül. Ezzel elkerülhető, hogy a lakosság bármely rétege kiberbűnözők áldozatává váljon.

- Közlekedésbiztonság

A közlekedés a közbiztonság egyik összetett eleme, amely valamilyen formában kerületünk teljes lakosságát egészében érinti, úgy az itt dolgozókat, mint a tanulókat, a kerületbe érkezőket. Újpesten az egyéni személygépjárművet használók aránya a közösségi közlekedést igénybe vevőkhöz képest még mindig magas, és ezzel együtt arányosan növekszik a balesetek, illetve a baleseti lehetőségek száma.

Az önkormányzat célja a közlekedés zavartalanságának biztosítása, és a balesetek megelőzése. Úthálózat kezelőjeként arra kell törekednie, hogy legyenek biztonságosak a közutak, amely megfelelő közlekedésszervezéssel, a közutak, a közvilágítás állapotának folyamatos figyelemmel kíséréssel, a közlekedés rendjét szabályozó eszközök adta lehetőségek következetes alkalmazásával érhető el. A fővárosi kezelésű kerületünkben található utak esetében pedig az Önkormányzat feladata az, hogy éljen a kezdeményezés, jelzés lehetőségével.

A gyalogos közlekedés egyik fő eleme az akadálymentesítés. Elérendő cél, hogy az esetleges útfelbontás, átalakítások során csak akadálymentesített elemek beépítésével lehessen átadni a kész területet.

Az iskolák környékén, a forgalmasabb helyeken, meg kell vizsgálni a gyalogos átkelőhelyek elhelyezkedését, láthatóságát, meghatározott időközönként szükséges azok felülvizsgálata. Szükséges megvizsgálni annak kérdését, hogy a kerületben előforduló balesetek külső beavatkozás hatására csökkenthetőek-e és ahol erre lehetőség nyílik forgalomszervezési és forgalomtechnikai megoldásokkal szüntesse meg a közlekedés biztonságát és zavartalanságát veszélyeztető okokat, körülményeket.

A beavatkozásig az adott területen nagyobb hangsúlyt indokolt fektetni a prevencióra, illetve növelni a közterületi jelenlétet.

Megvizsgálandó K+R (Kiss and Ride) megállási helyek kijelölése iskolák, kapcsolati pontok közelében.

A gépjárműforgalom és az ezzel együtt járó környezetszennyezés csökkentése érdekében a lakosság körében szorgalmazni kell a közösségi közlekedés igénybevételét.

- A gyermekek biztonságos közlekedésre nevelése:

Fontos az ilyen típusú programok szervezése, amennyiben lehetséges kreszpályák kialakítása játszótérek környezetében, közlekedési versenyek szervezése, támogatása. Kulturált kerékpáros közlekedés megtanítása és bevezetése a gyakorlatba, iskolák, óvodák bevonása közlekedésbiztonsági park kialakításába, rendszeres, akár testnevelés óra keretén belüli tantervbe épített használattal.

4.8 JAVASLATOK A BŰNMEGELŐZÉS HELYI KÖZÜGGYÉ TÉTELÉRE:

A helyi közösség hosszú távú tudatos bevonása a közbiztonság javításába elengedhetetlen, hiszen a makrokörnyezet változásához először lokálisan kell a problémákat felmérni és kezelni. A lakosság bevonása különböző pályázatok útján – épület felújítási, külső-belső kert, folyósók, erkélyek, kapubejárók megújítására – lehetséges. A közös képviselőkkel, társasházkezelőkkel a kapcsolatok, együttműködések kialakítása fontos része a koncepció megvalósulásának. Különböző köztisztasági akciók szervezése, lebonyolítása egységesen az iskolákkal, lakóközösségekkel, városrészekkel. Köztisztasági szempont szerint kiemelt „célközönség” a kutyatartók, a kisgyermekesek, valamint a diákok. Közbiztonsági pályázatok kiírása lakosok részére, ingyenes készülék biztosítása rászorulóknak részére: szén-monoxid érzékelők, zárcsere program, jelzőberendezések. A közösségi szolgálat keretében együttműködésre lehet felkérni a diákokat.

4.9 ELLENŐRZÉS, ÉRTÉKELÉS:

Egy koncepció, program elfogadásakor, meg kell határozni sarokpontokat, mérföldköveket, ahol az addigi teljesítményt ki kell értékelni, elemzést kell készíteni. A tapasztalatok, az észrevételek, javaslatok bedolgozása a további folyamatokba, valamint a beérkezett beszámolók, rendszeres lakossági fórumok, közbiztonsággal kapcsolatos kérdőívek feldolgozása mind a hatékony és eredményes megvalósításhoz vezet bennünket.

A legegyszerűbb monitoring rendszer elem a „SWOT” analízis, mely jól megfogalmazott kérdésekkel, könnyen követhetővé teszi az adott programelemmel kapcsolatos feladatokat.

Újpest Önkormányzatának célja, hogy a lakosok bevonásával hatékony bűnmegelőzési rendszert alakítson ki, valamint ezáltal hosszútávon a közbiztonság erősödjön.

Feleljünk meg a lakosság elvárásainak! Az önkormányzatiság lényegéhez tartozik a kerületben élő polgárok szolgáltatásokkal, ezen belül közbiztonsági szolgáltatásokkal való ellátása. Az Önkormányzatnak meg kell ragadnia minden lehetőséget, hogy döntéseivel, koordinatív szerepével pozitív módon alakítsa a közbiztonság helyzetét. Feladatának kell tekintse olyan programok, projektek elindítását és menedzselését, amelyek a polgárok szubjektív biztonságérzetét pozitív irányban befolyásolják.

A lakosságnak érzékelnie kell a mindennapok során, hogy az önkormányzat elkötelezett a közbiztonság ügye mellett. Láttatni szükséges az önkormányzati példamutatást, szerepvállalást. Az aktivitás és a propaganda kifejtésével arról kell az embereket meggyőzni, hogy a közbiztonság közösségi gondozása, a bűnmegelőzési szempontok érvényesítése mindannyiunk érdeke, közös ügy.

4.10 A KÖZRENDVÉDELMI ÉS BŰNMEGELŐZÉSI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁNAK FORRÁSAI:

A programban meghatározott közrendvédelmi és bűnmegelőzési feladatok végrehajtásához szükséges pénzügyi fedezetről az önkormányzat költségvetésében gondoskodik. Céljaink megvalósításához továbbra is megkülönböztetett figyelemmel kísérjük a pályázati lehetőségeket és élni fogunk minden olyan alkalommal, amely hozzásegítheti az Önkormányzatot, a közös céljainkért dolgozó partnereinket a kerületi bűnmegelőzés feltételeinek javításához, eszközrendszerének bővítéséhez, korszerűsítéséhez.

Folyamatosan ellenőrizni és értékelni kell a rendelkezésre álló források hasznosulását, a hatékony felhasználást.

A közbiztonsági koncepció javaslatainak megvalósításához, a kerület biztonságosabbá tételéhez elengedhetetlen feltétel a jó kapcsolat, a rendszeres, szoros együttműködés. Emellett a civil lakosság minél szélesebb körű bevonása a megelőző programokon való részvételre, szükség szerint támogatni szükséges az önálló civil kezdeményezéseket, és azokat beépíteni, tovább fejleszteni, valamint eljuttatni a kerület lakosai részére.

Szükséges hangsúlyozni, hogy az önkormányzat helyi közbiztonsággal kapcsolatos feladata továbbra is a megelőzés. Ezen belül a legfontosabb szerepet a felvilágosítás, az információátadás jelenti, továbbá olyan feltételek megteremtése, amelyek támogatják a bűnüldöző szervek eredményes munkáját, ezzel segítve a kerület közrendjének és közbiztonsági helyzetének javítását.

5 A KONCEPCIÓ KIDOLGOZÁSA SORÁN FIGYELEMBE VETT JOGSZABÁLYI HÁTTÉR:

Az **Európai Városi Charta** irányelvként szolgál, meghatározza az alapvető városi jogokat, ezáltal segítve a helyi szintű városigazgatást a település minőségi fejlesztésére.

A **Helyi Önkormányzatok Európai Chartája** (European Charter of Local Self-Government Strasbourg 1985.10.15.) tartalmazza azon iránymutatásokat, melyek segítségével az önkormányzatok a közügyek lényegi részét saját hatáskörükben szabályozzák és igazgassák a helyi lakosság érdekében.

Magyarország Alaptörvénye (2011.04.25.) 31-35 cikke az önkormányzatokra vonatkozóan, a 46. cikk pedig a rendőrségre vonatkozóan határozza meg az alapvető feladatokat.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. §. 17. pontja rögzíti, hogy az önkormányzat feladata a település közbiztonságában való közreműködés.

A **rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény** tartalmazza a rendőrség alapvető feladatait, valamint az önkormányzattal történő együttműködés alapjait.

A **közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény** lehetőséget biztosít arra, hogy a települési önkormányzat a közterületi rend és tisztaság védelméről, valamint annak rendjét megbontó jogsértések hatékonyabb megelőzéséről, megakadályozásáról, szankcionálásáról, az önkormányzati vagyon védelméről közterület-felügyelet útján is gondoskodhasson.

A polgárőrség alapvető feladatait a **Polgárőrsegről szóló 2011. évi CLXV. törvény** szabályozza.

A **1744/2013.(X.17.) kormányhatározattal elfogadott Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia** a 2013-2023 időszakra vonatkozóan határoz meg célokat a bűnmegelőzés tekintetében

2011. évi CXXVIII. tv. a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról

219/2011. (X.20.) korm. rend. a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről

61/2012. (XII.11.) BM rendelet